

Dostępność Plus
Fundusz Dostępności

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PORADNIK DLA INSTYTUCJI PUBLICZNYCH

**INTE
GRA
CJA**

Od 2019 r. w Polsce obowiązuje Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Ustawa zobowiązuje instytucje sektora publicznego - urzędy, szkoły, uczelnie, placówki ochrony zdrowia muszą być dostępne dla użytkowników z niepełnosprawnością i seniorów. Wiele z tych instytucji mieści się w zabytkowych kamienicach. Schody, progi, brak podjazdu - to utrudnienia dla seniorów czy osób z niepełnosprawnościami.

W odpowiedzi na wymogi ustawy w 2019 r. Bank Gospodarstwa Krajowego wprowadził niskooprocentowane pożyczki z Funduszu Dostępności. Są one skierowane m.in. do instytucji publicznych, które mogą z nich sfinansować likwidację barier architektonicznych i dzięki temu uczynić urząd czy szkołę miejscem przyjaznym dla użytkowników o różnych potrzebach.

“

- Jesteśmy urzędem publicznym, który z zaangażowaniem stara się realizować standardy podnoszące dostępność instytucji, służących lokalnej społeczności. Likwidacja barier pomiędzy osobami z niepełnosprawnością a pełnosprawnymi mieszkańcami powiatu należy do szczególnych obowiązków instytucji samorządowych. Wynika z zasady sprawiedliwości społecznej - tak odpowiada na pytanie o przyczyny podjęcia inwestycji Andrzej Leńczuk, starosta krasnostawski.

”

Kto może skorzystać?

Z preferencyjnych pożyczek z Funduszu Dostępności mogą korzystać m.in.:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną;
- podmioty administracji rządowej, m.in. państwowe osoby prawne, w tym jednostki od nich zależne;
- spółki komunalne oraz inne podmioty zależne od jednostek samorządu terytorialnego;
- inne niewymienione powyżej jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną.

“

- Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia w budynku i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Poprawa dostępności sprawdza się nie tylko w urzędach publicznych. Środki Funduszu Dostępności są dla niektórych społeczności lokalnych jedyną szansą na sfinansowanie infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów czy rodziców z wózkami. Zachęcamy spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe oraz cały sektor publiczny (szkoły, szpitale, przychodnie, instytucje kultury) do skorzystania z pożyczki z Funduszu Dostępności

- podsumowuje Andrzej Leńczuk.

”

| Na co można otrzymać pożyczkę?

Pożyczkę z Funduszu Dostępności można otrzymać m.in. na budowę szybu windowego oraz zakup i montaż dźwigu osobowego, wymianę istniejącej windy, która nie spełnia standardów dostępności, modernizację ciągów komunikacyjnych lub dostosowanie przestrzeni wspólnych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Pieniądze można pozyskać też np. na budowę podjazdów, zainstalowanie głośnomówiących domofonów na odpowiedniej wysokości czy oznakowanie wewnątrz budynku. Ważne jest, aby rozwiązania likwidujące bariery były zgodne ze „Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027”, które można znaleźć na stronie www.bgk.pl/programy-i-fundusze/fundusze/fundusz-dostepnosc.

Środki z pożyczki w ramach Funduszu Dostępności można przeznaczyć na:

- zakup lub zlecenie wykonania audytu dostępności,
- zakup robót i materiałów budowlanych,
- sfinansowanie podatku VAT (jeżeli nie ma prawnych możliwości jego odzyskania),
- zakup, wytworzenie oraz koszty montażu i uruchomienia nowych środków trwałych,
- sfinansowanie nadzoru inwestorskiego,
- sporządzenie oceny oddziaływania na środowisko (OOS), oceny i opinii konserwatorskich, koncepcji i projektów technicznych niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia,
- sfinansowanie kosztów opłat administracyjnych, notarialnych, sądowych itp.,
- refinansowanie pożyczek/kredytów w innych bankach, jeśli wiążą się z realizowaną i niezakończoną inwestycją oraz dotyczą wydatków nie starszych niż 12 miesięcy na dzień złożenia wniosku.

Na etapie składania wniosku o pożyczkę trzeba uzasadnić, że planowana inwestycja rzeczywiście poprawi dostępność budynku osobom ze szczególnymi potrzebami i spełni wymogi standardów dostępności. Jeśli inwestycja dotyczy budynku zabytkowego, najpóźniej przed wypłatą środków, wymagane jest dostarczenie zaświadczenia wydanego przez konserwatora zabytków.

| Dostępność we wszystkich aspektach

“ - Bariery architektoniczne codziennie utrudniają życie osobom niepełnosprawnym, seniorom i rodzicom małych dzieci. Wraz ze starzeniem się społeczeństwa problem braku dostępności w budynkach użyteczności publicznej takich jak czterokondygnacyjny gmach starostwa, będzie narastał. Innym istotnym argumentem za instalacją windy była możliwość wykorzystania finansowego wsparcia, które mogliśmy otrzymać w ramach programu Dostępność Plus - tłumaczy Andrzej Leńczuk. ”

Oprócz konkretnych zmian takich jak budowa podjazdu czy instalacja windy, na dostępność danej przestrzeni wpływają też mniej oczywiste elementy: rodzaj i jakość nawierzchni podłoża, drzwi wejściowe, a nawet kolor ścian.

Przykład: jeżeli obecna stolarka okienna w budynku nie spełnia wymogów standardów dostępności, a po modernizacji standardy te spełni, to pożyczka z Funduszu Dostępności może sfinansować taką inwestycję.

W przypadku gdy inwestycja poprawiająca dostępność jest częścią szerszej inwestycji, wówczas w strukturze finansowania, oprócz pożyczki powinny znaleźć się inne źródła, takie jak np. wkład własny inwestora, pożyczka bądź dotacja ze środków unijnych, środki celowe od organizatora inwestora, kredyt w banku komercyjnym. Możliwe jest również łączenie finansowania w ramach wsparcia procesu inwestycyjnego w samym BGK.

Pożyczki z BGK są dużo atrakcyjniejsze od tych oferowanych przez banki komercyjne. Oprocentowanie wynosi od 0,15% wskałi roku i jest stałe w okresie całego kredytowania. Pożyczkobiorca nie jest obciążony żadnymi dodatkowymi opłatami i prowizjami. Pożyczkę można spłacać bardzo długo, bo aż 20 lat. Istnieje też możliwość umorzenia spłaty kapitału pożyczki do 50%.

“

- Dzięki tej windzie jest po prostu łatwiej - przyznaje Bogdan Kowalik, jeden z pracowników Urzędu Miasta w Biłgoraju, sam będący osobą z niepełnosprawnością. - Można szybciej i sprawniej dostać się na piętro, przewieźć dokumenty. Jest to ważne zwłaszcza w dniach, w których odbywają się sesje Rady Miasta. Choć moja niepełnosprawność nie uniemożliwia mi poruszania się po schodach, to przemieszczanie się windą jest dużo wygodniejsze również dla mnie - dodaje.

”

| Umorzenia

Uprawnienie do umorzenia pożyczkobiorcy nabywa w chwili zawarcia z BGK umowy pożyczki. Umorzenie odbywa się po tym, jak zostanie ona w całości wypłacona i gdy inwestycja, na którą została ona udzielona, zostanie w pełni zakończona.

Procent umorzenia pożyczki oblicza się według trzech kryteriów i podlega sumowaniu do 50 proc.

- 1. kryterium terytorialne (wg wskaźnika GUS: kwota zasiłków pielęgnacyjnych wypłaconych na 1000 mieszkańców danej gminy):
 - 10 proc. umorzenia, jeżeli wskaźnik wynosi 80,00 i więcej
 - 8 proc. umorzenia, jeżeli wskaźnik wynosi od 50,00 do 79,99;
 - 5 proc. umorzenia, jeżeli wskaźnik wynosi od 30,00 do 49,99;
 - 0 proc. umorzenia, jeżeli wskaźnik wynosi poniżej 30,00;
- 2. kryterium przeznaczenia budynku:
 - 25 proc. umorzenia dla budynków użyteczności publicznej
 - 5 proc. umorzenia dla wielorodzinnych budynków mieszkalnych
 - powyższe poziomy umorzenia wzrosną o 15 proc., jeżeli inwestycja obejmuje budowę nowego dźwigu/windy,
- 3. kryterium społeczne (dotyczy tylko wielorodzinnych budynków mieszkalnych). Jest ono przyznawane w zależności od tego jaki procent mieszkańców budynku stanowią osoby od 60. roku życia, dzieci do lat 6 oraz ich prawni opiekunowie, a także osoby z niepełnosprawnością.
 - 20 proc. umorzenia, gdy ich udział stanowi powyżej 60 proc.,
 - 10 proc. umorzenia, gdy ich udział stanowi od 40 proc. do 60 proc.,
 - 0 proc. umorzenia, gdy ich udział stanowi poniżej 40 proc.

Przy stałym oprocentowaniu 0,15% rocznie istnieje duża szansa, że pożyczkobiorca finalnie spłaci mniej, niż pożyczył.

| Realne koszty pożyczki

Jak wyglądają koszty pożyczki np. na zainstalowanie windy w czteropiętrowej kamienicy, budynku domu kultury lub urzędu? Wysokość wydatku zależy będzie od warunków w danym budynku - czy projektant przewidywał jej wstawienie, czyli czy jest na nią miejsce, jak dużą będzie to oznaczało przebudowę itd. Poniżej przedstawiamy przykładowe wyliczenie kosztów spłaty pożyczki przy koszcie wynoszącym 700 tys. zł i maksymalnym terminie spłaty 20 lat. Przykłady kosztów obsługi pożyczki rozpisane są dla instytucji publicznej.

Przy pożyczce w kwocie 700 tys. zł, zaciągniętej na 20 lat, przy stałym oprocentowaniu na poziomie 0,15%, miesięczny koszt obsługi jest następujący:

- rata kapitałowa: 2 916,67 zł
- I rata odsetkowa: 86,30 zł
- łączna rata miesięczna: 3 002,97 zł.

Przy maksymalnym dostępnym umorzeniu (50%), gdy kapitał pożyczki zostaje zmniejszony z 700 tys. do 350 tys. złotych wygląda to tak:

- rata kapitałowa: 1 750 zł
- I rata odsetkowa: 51,78 zł
- łączna rata miesięczna: 1 801,78 zł.

Pożyczkobiorca może skorzystać maksymalnie z sześciu miesięcy karencji w spłacie kapitału nawet po zakończeniu realizacji projektu. W okresie karencji są wymagane płatności tylko rat odsetkowych.

Podczas przeprowadzania inwestycji można zwiększyć kwotę pożyczki - na przykład ze względu na nieprzewidziane koszty. Umowę z bankiem można aneksować, po uprzedniej ocenie zasadności zwiększenia pożyczki i możliwości jej spłaty.

Nie istnieje górny limit wysokości pożyczki możliwej do otrzymania z Funduszu Dostępności. Jej wysokość jest zależna od kosztów inwestycji. **Wsparcie może wynosić do 100 procent planowanych kosztów. Wkład własny nie jest wymagany.**

| Kto udziela pożyczki?

Pożyczki w wysokości powyżej 2 milionów zł udziela sam Bank Gospodarstwa Krajowego, pożyczki poniżej 2 mln zł - przez współpracujące z BGK instytucje finansujące, których adresy można znaleźć na stronie BGK w zakładce Fundusz Dostępności.

<https://www.bgk.pl/pr/ogramy-i-fundusze/fundusze/fundusz-dostepnosci/#c18626>.

Zabezpieczenie spłaty pożyczki

Standardowym zabezpieczeniem spłaty pożyczki w przypadku jednostek samorządu terytorialnego jest **weksel własny in blanco inwestora przy kontrasygnacie skarbnika na deklaracji wekslowej**.

W przypadku innych instytucji publicznych, oprócz weksla, wymagana może być również inna forma zabezpieczenia adekwatna do przedmiotu projektu / formy prawnej inwestora lub oceny wniosku o udzielenie pożyczki.

Środki z pożyczki można otrzymywać jednorazowo lub w transzach w formie:

- bezpośrednich płatności na rzecz wykonawców lub dostawców inwestycji, na podstawie przedstawionych przez pożyczkobiorcę oryginałów faktur,
- zaliczek na podstawie umów wykonawczych,
- zaliczek wypłacanych na rachunek wskazany przez pożyczkobiorcę,
- refundacji wcześniej opłaconych faktur lub innych dokumentów księgowych.

Jak złożyć wniosek o pożyczkę?

Skontaktuj się z przedstawicielem regionu BGK w swoim województwie. Wniosek i wszystkie inne dokumenty potrzebne przy ubieganiu się o pożyczkę w ramach Funduszu Dostępności można znaleźć na stronie Banku Gospodarstwa Krajowego: www.bgk.pl w zakładce Fundusz Dostępności.

W razie pytań, zachęcamy do kontaktu:

Bank Gospodarstwa Krajowego
Departament Programów Europejskich
ul. Chmielna 73, budynek Varso 2

00-801 Warszawa
tel.: (+48 22) 475 88 88
email: dostepnosc@bgk.pl

Dostępność - na co zwrócić uwagę?

Najczęstsze problemy w przestrzeniach publicznych

Z kontrastem bezpiecznie

Poważnym problemem dla osób z niepełnosprawnością wzroku jest brak kontrastowych oznaczeń, m.in. na schodach. To też duży problem osób słabowidzących. W starych budynkach powszechne są schody z szarego betonu. Przy słonecznej pogodzie krawędzie są niewidoczne dla osób słabowidzących, dlatego na schodach i krawężnikach powinny być kontrastowe oznaczenia. Poważnym utrudnieniem dla osób z niepełnosprawnością wzroku jest brak ścieżek prowadzących i punktów uwagi przy wejściach do budynków użyteczności publicznej, które pomagają w znalezieniu drogi (np. drogi prowadzące do peronów na dworcach, np. antypoślizgowe ścieżki na Dworcu Gdańskim w Warszawie).

Drzwi z siłownikiem

Zgodnie z przepisami, jeśli mamy w budynku drzwi obrotowe, to obok powinny być drugie, dostępne dla osób z niepełnosprawnością, czyli np. rozwierane albo przesuwne. W starszych zabytkowych budynkach zdarzają się bardzo wąskie drzwi z wysokimi progami. Ich przebudowanie wymaga zgody konserwatora zabytków. W przypadku drzwi dwuskrzydłowych rozwiązaniem może być założenie tzw. siłowników, które po naciśnięciu przycisku otworzą dwa skrzydła jednocześnie.

Ścieżką do celu

W dużych obiektach, jak dworce kolejowe i autobusowe czy stacje metra, niezbędne dla osób z niepełnosprawnością wzroku mogą się okazać ścieżki dotykowe. Trzeba zwrócić uwagę na to, czy osoba niewidoma nie uderzy w coś głową (np. skos schodów, szyld, nisko zawieszony znak drogowy). Przyjmuje się, że wysokość przestrzeni komunikacyjnej to min. 220 cm. Natomiast odległość środka ścieżki od jakiegokolwiek przeszkody nie może być mniejsza niż 80-90 cm. Warto więc zwrócić uwagę na to, w którą stronę i jak szeroko otwierają się drzwi obok ścieżki, aby nie stanowiły zagrożenia przy nagłym otwarciu. Nie jest dobrą praktyką montowanie linii prowadzących i guzków z metalu. W razie opadów robią się one bardzo śliskie. Ścieżka nie może też prowadzić donikąd, mijając mało istotnych albo nagle się urywać.

Kontrast na schodach

Kontrastowe oznaczenia schodów pomogą każdemu zauważyć np. początek schodów, tak by podest nie zlewał się kolorystycznie ze stopniami.

Tak, od kiedy zbudowano podjazd jestem w pełni samodzielny!

PODJAZD ORAZ
PODNOŚNIK
WYBUDOWANO
W RAMACH
POŻYCZKI
Z FUNDUSZU
DOSTĘPNOŚCI

Michał,
dziś jesteś
pierwszy!

Kontrastowy pas powinien zostać umieszczony przynajmniej na poziomej części stopnia, aby był widoczny przy wchodzeniu po schodach i schodzeniu z nich. Można też umieścić dodatkowy pas na pionowej części schodów.

Toaleta na miarę potrzeb

Prawo wciąż nie precyzuje wyczerpująco kwestii budowy i wyposażenia toalet dla osób niepełnosprawnych. W takich pomieszczeniach potrzeba pola manewrowego o wymiarach min. 150 x 150 cm oraz wolnej od przeszkód przestrzeni obok muszli - niezbędnej, aby przesiadać się z wózka na sanitariat. Ważne są też poręcze na odpowiedniej wysokości. Wózkowicze docenią też nisko zawieszoną umywalkę. Jeśli będzie jednak zbyt nisko, okaże się problemem dla osób poruszających się o kulach. Istotne jest też obniżenie panelu domofonu czy włączników światła lub zainstalowanie oświetlenia uruchamianego automatycznie.

| Audyt

Audyt dostępności jest dokumentem niezbędnym w naborze wniosków o udzielenie pożyczki z Funduszu Dostępności. Wynikiem audytu jest katalog działań, które zapewnią lub poprawią dostępność budynku osobom ze szczególnymi potrzebami.

“

- Audyt dostępności Urzędu Miasta Biłgoraj został przeprowadzony w październiku 2019 roku. Wykazał szereg barier architektonicznych, negatywnie wpływających na poziom dostępności budynku dla osób z niepełnosprawnością oraz trudności w poruszaniu się - opowiada o początkach inwestycji Janusz Roślan, burmistrz Biłgoraja. - Podczas audytu wzięto pod uwagę wejścia do budynku oraz prowadzące do nich ciągi komunikacyjne. Nie spełniały one najnowszych standardów dostępności. Należało przeprowadzić modernizację wszystkich wejść oraz wybudować zewnętrzny szyb windy, aby umożliwić dostęp do piętra, na którym znajduje się większość biur.

”

Audyt może przeprowadzić samodzielnie podmiot wnioskujący o pożyczkę z Funduszu Dostępności, ale może też zlecić go zewnętrznemu wykonawcy. Koszty audytu można pokryć z pożyczki.

Jak powinien przebiegać audyt, by rzeczywiście pozytywnie wpłynął na dostępność obiektu?

W obiegowym rozumieniu audyt dostępności to wyszukiwanie elementów, które utrudniają dostanie się do budynku i poruszanie się po nim. Audyt jest podstawą do opracowania planu inwestycji, która zlikwiduje te przeszkody poprzez zastosowanie rozwiązań architektonicznych np. winda czy pochylnia.

Podstawą audytu jest stwierdzenie zgodności z ogólnie przyjętymi parametrami i obowiązującymi prawnie standardami. W wypadku Funduszu Dostępności będą to Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027, Ustawa Prawo budowlane i Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Dobrze przeprowadzony audyt to nie tylko sprawdzenie, czy drzwi są odpowiednio szerokie lub czy pochylnia jest odpowiednio skonstruowana. Niektóre elementy audytu wymagają nie tyle znajomości przepisów, co wyobraźni i doświadczenia audytora. Audytor musi przewidzieć, jak w badanym budynku będą funkcjonować ludzie. Dotyczy to choćby oznaczeń w alfabecie Braille'a dla osób niewidomych. Nie wystarczy samo ich umieszczenie, muszą znajdować się w odpowiednich miejscach, tak by rzeczywiście spełniały swoją rolę.

Fundacja Integracja, która przeprowadziła audyt m.in. Sejmu RP, Lotniska Chopina czy Pałacu Prezydenckiego, doradza, by szukając wykonawcy audytu sprawdzić, czy dana firma lub organizacja pozarządowa dysponuje wiedzą i warsztatem potrzebnym do zrobienia czegoś więcej niż wskazanie, gdzie w danym budynku są bariery i jak można byłoby je ewentualnie zniwelować. Niezbędna jest też wiedza na temat tworzenia przestrzeni uniwersalnych, przyjaznych różnym użytkownikom.

Zanim rozpoczniemy audyt, trzeba ustalić, co chcemy audytować - cały budynek czy tylko jego jedno piętro lub nawet pomieszczenie. Warto przygotować możliwie jak najwięcej informacji na temat danego obiektu - jak funkcjonuje, jak wygląda korzystanie z niego, jakie są panujące w nim procedury (np. ewakuacji).

“ **- Zachęcam wszystkich samorządowców, burmistrzów, wójtów do skorzystania z Funduszu Dostępności. To korzystna oferta, która pozwala zrealizować wiele dobrych przedsięwzięć dla mieszkańców - mówi Andrzej Rychel, burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna.** ”

| Dostępność to całe otoczenie

W audytowanym budynku należy sprawdzić wejścia, całą komunikację poziomą i pionową w budynku, a także przyrzuć się układowi pomieszczeń, szerokości drzwi i korytarzy, parametrom schodów itd. Podczas audytu należy mieć na uwadze potrzeby osób na wózkach, z niepełnosprawnością wzroku, słuchu, seniorów, rodziców z dziećmi. Część tych usług, jak np. tłumacz migowy czy pętla indukcyjna, można zapewnić przez Internet.

Coraz więcej mówi się też o dostępności dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, chorobami psychicznymi czy w spektrum autyzmu. Tu wielką rolę odgrywa przyjazność sensoryczna przestrzeni, np. kolory ścian, jak również akustyka i układ pomieszczeń.

W dobrze przeprowadzonym audycie powinni brać udział zarówno potencjalni użytkownicy - osoby z różnymi niepełnosprawnościami - jak i ekspert z wiedzą i doświadczeniem na temat projektowania uniwersalnego. Jest to szczególnie ważne w obiektach o nietypowej funkcji, kiedy w małym stopniu znamy potrzeby użytkowników.

Nie wystarczy więc, żeby po danym obiekcie przeszły się osoba poruszająca się na wózku, głucha i niewidoma, i opisały potem swoje wrażenia. Nawet w obrębie jednej niepełnosprawności potrzeby i trudności różnych osób mogą być różne. Inaczej porusza się na wózku aktywnym człowiek młody, a inaczej senior z chorobą Parkinsona. Jeszcze inne potrzeby będzie miał ktoś z rdzeniowym zanikiem mięśni - poruszający się na wózku elektrycznym. Dlatego spostrzeżenia samych użytkowników należy uzupełnić o doświadczenie eksperta.

Dobry audyt powinien zakończyć się przedstawieniem sugestii, jak daną barierę zlikwidować lub jakie rozwiązanie zastosować.

Informacja typu: zburzyć schody i postawić je od nowa to za mało. Dobry audytor zapoznaje się ze specyfiką danego miejsca i umiejętnie dopasowuje rozwiązania do jego charakteru. Doradza na przykład, że zamiast budować ogromny podjazd czasem lepiej zainwestować w windę. Audytor powinien umieć wyszukać nie tylko problem, ale i adekwatne rozwiązanie.

Właściwie przeprowadzony audyt dostępności jest kluczem do realnej likwidacji barier. Dlatego też BGK zwraca szczególną uwagę na to, jak zostanie on przeprowadzony i w jaki sposób zaprezentowane będą jego efekty. Wzór Audytu Dostępności i wytyczne do jego przeprowadzenia można znaleźć na stronie BGK: www.bgk.pl zakładka Programy i Fundusze - Fundusz Dostępności - Dokumenty.

| Informacje uzupełniające

Zasady projektowania uniwersalnego:

- Równy dostęp (equitable use) - rozwiązanie powinno być użyteczne i atrakcyjne dla ludzi o różnych możliwościach fizycznych.
- Elastyczność użytkowania (flexibility in use) - rozwiązanie powinno uwzględniać potrzeby i możliwości różnych użytkowników.
Przykłady: stół z możliwością regulacji wysokości blatu; uwzględnienie możliwości obsługi przez osoby prawo- i lewo ręczne.
- Prostota i intuicyjność (simple and intuitive) - sposób korzystania z rozwiązania powinien być łatwy do zrozumienia i niezależny od doświadczeń, wiedzy, znajomości języka czy stopnia koncentracji użytkownika.
Przykłady: proste, obrazkowe instrukcje obsługi; intuicyjne menu urządzeń elektronicznych.
- Czytelna informacja (perceptible information) - informacja powinna być czytelna niezależnie od warunków otoczenia oraz możliwości sensorycznych użytkowników.
Przykłady: wyróżnienia kolorystyczne lub nadawanie symboli poszczególnym strefom budynków; na peronach metra zastosowanie bramek zsynchronizowanych z drzwiami do wagonów, określających lokalizację wejść i zabezpieczających przed upadkiem z peronu.
- Tolerancja na błędy (tolerance for error) - rozwiązanie powinno minimalizować niebezpieczeństwo i negatywne konsekwencje przypadkowych lub niezamierzonych działań użytkownika.
Przykład: możliwość cofnięcia w aplikacji ostatnio wykonanych czynności.
- Minimalizowanie wysiłku fizycznego (low physical effort) - korzystanie z rozwiązania powinno być możliwe w sposób efektywny, wygodny i niepowodujący zmęczenia u użytkownika.
Przykład: duże i kontrastowe oznaczenia niewymagające skupienia wzroku; przyciski i panele umieszczone na wysokości niewymagającej nadmiernego wyciągania rąk; otwierane automatycznie drzwi.
- Parametry i wielkość przestrzeni umożliwiające dostęp i użytkowanie (size and space for approach and use) - przestrzeń i parametry danego rozwiązania powinny umożliwiać korzystanie z niego niezależnie od parametrów ciała, postury i mobilności użytkownika.
Przykłady: zapewnienie szerszych bramek kontroli dostępu dla osób poruszających się na wózku; w transporcie miejskim zapewnienie pojazdów niskopodłogowych z miejscami dla osób z niepełnosprawnością.

Fragment pochodzi z publikacji „Włącznik”, publikacja Integracji, przygotowana we współpracy ze Skanska, którą można pobrać ze strony Integracji:

<https://www.integracja.org/wp-content/uploads/2017/12/Włącznik-projektowanie-bez-barier.pdf>

| ABC Dostępności - wybrane:

Drzwi

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1739149>

Schody

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1760349>

Dźwig osobowy

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1773240>

Platforma przyschodowa

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1771959>

Podnośnik pionowy

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1774533>

Pochylnia

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1805313>

Nawierzchnia

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1808481>

Kontrast

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1862380>

Umywalka

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1820897>

Flexstep, czyli schodoplatforma

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1815956>

Ścieżka dotykowa

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1003107>

Plan tyflograficzny

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1972213>

Recepcja

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1831188>

Bank Gospodarstwa Krajowego
Departament Programów Europejskich

ul. Chmielna 73, budynek Varso 2
00-801 Warszawa

tel.: (+48 22) 475 88 88

email: dostepnosc@bgk.pl

Autor tekstu: Mateusz Różański

Ilustracje: Katarzyna Dyjewska